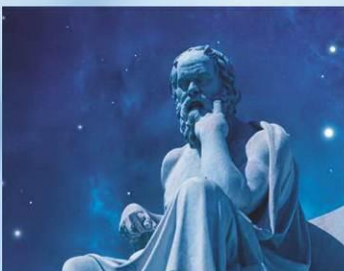

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ

ГУМАНІТАРНИЙ ПРОСТІР НАУКИ: ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

20 січня 2023 р.

Переяслав

№37

ЗМІСТ/СОДЕРЖАНИЕ/CONTENTS:	
СЕКЦІЯ: ЕКОНОМІКА	
<i>Cezara Abramihin, Galina Radu</i> SOME ASPECTS OF ORGANIZING OF THE OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH SYSTEM OF EMPLOYEES	7
<i>Cezara Abramihin, Galina Radu</i> UNELE ASPECTE ALE ORGANIZĂRII SISTEMULUI SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ A ANGAJAȚILOR	18
СЕКЦІЯ: ІСТОРІЯ	
<i>Анастасія Василенко</i> ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКОВИХ ОСНОВ СТВОРЕННЯ СУЧАСНИХ ЕКСПОЗИЦІЙ ХАРКІВЩИНИ: БІБЛОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ	31
СЕКЦІЯ: КУЛЬТУРОЛОГІЯ	
<i>Алла Дмитренко</i> ЧЕРВОНИЙ КОЛІР У КОЛОРИСТИЧНОМУ ВИРІШЕННІ ТРАДИЦІЙНИХ СОРОЧОК ВОЛИНИ	39
<i>Катерина Мовчан</i> СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК БІБЛІОТЕЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	45
СЕКЦІЯ: МЕДИЦИНА	
<i>Інна Кривецька, Крістіна Хованець</i> СУЧАСНІ ДАНІ ЛІТЕРАТУРИ ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ЕПІЛЕПСІЇ	48
<i>Інна Кривецька, Крістіна Хованець</i> ЛІКУВАННЯ МІГРЕНІ: СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ ТА ТАКТИКА	53
<i>Тетяна Процак, Ольга Забродська, Олексій Герман</i> ОСОБЛИВОСТІ ЕМБРІОГЕНЕЗУ НАДНИРКОВИХ ЗАЛОЗ У ПЛОДОВОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ	58
<i>Тетяна Процак, Ольга Забродська, Олексій Герман</i> ЗДОРОВЕ СЕРЦЕ: МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	62
<i>Тетяна Процак, Ольга Забродська, Дар'я Анохіна</i> ОСОБЛИВОСТІ ЕМБРІОГЕНЕЗУ СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ ЛЮДИНИ	65
<i>Тетяна Процак, Ольга Забродська, Дар'я Анохіна</i> СУЧАСНІ ВІДОМОСТІ ПРО ЕМБРІОГЕНЕЗ КИСТІ ЛЮДИНИ	69
СЕКЦІЯ: ПЕДАГОГІКА	
<i>Олена Королюк</i> ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ	73
СЕКЦІЯ: ПСИХОЛОГІЯ	
<i>Ніна Атаманчук</i> ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ: РЕСУРС МАЛЮНКОВОЇ ТЕХНІКИ	76
<i>Вікторія Гуменюк</i> ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ УЧИТЕЛІВ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	81

УДК 021.6:94(477)

Катерина Мовчан
(Мукачєво, Україна)**СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК БІБЛІОТЕЧНОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ**

У статті проаналізовано основні етапи розвитку бібліотечної справи в Україні після здобуття незалежності. Розглянуто стан бібліотек в умовах інформатизації суспільства.

Ключові слова: бібліотеки, бібліотечні ресурси, віртуальний простір, інформатизація.

**ESTABLISHMENT AND DEVELOPMENT OF THE LIBRARY SYSTEM
OF UKRAINE**

The article analyzes the main stages of the development of library business in Ukraine after gaining independence. The state of libraries in the context of informatization of society is considered.

Key words: libraries, library resources, virtual space, informatization.

Бібліотеки України є однією з основних складових культурної, освітньої та інформаційної структури держави, а також найважливішим інструментом у формуванні громадянського суспільства. На сучасному етапі суспільні трансформації настільки рішуче впливають на бібліотеки, що змінюють не лише всю систему бібліотечної галузі та бібліотечних ресурсів, але ставлять питання про «межі» бібліотечного простору і самих основ існування традиційних бібліотек та їх функцій.

Здобуття Україною незалежності у 1991 р. сприяло переходу бібліотек до IV етапу свого розвитку (1991–1996 рр.). Уперше в історії України приймається окремий закон, що регулює діяльність бібліотечної сфери – Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (1995 р.). Прийняття цього закону створило нові умови для розвитку бібліотек – чітко визначено статус бібліотек, правові та організаційні засади їх діяльності, державну політику у галузі бібліотечної справи, структуру державного управління в цій сфері. Бібліотека визначається як інформаційний, культурний, освітній заклад, якому не властива ідеологічна функція. Законодавчо закріплені зобов'язання держави щодо забезпечення вільного доступу громадян України до культури, знань та інформації. З'являються нові за формою бібліотеки, зокрема електронні. Період з 1997 р. і по сьогодні характеризується фактичною децентралізацією державного управління бібліотечною справою в Україні та передачею функцій управління в цій сфері на рівень місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування (за винятком національних і відомчих бібліотек).

У своєму розвитку бібліотеки пройшли шлях від скрипторію (за часів Київської Русі) через соціальний інститут, який визначає характер освітньої, наукової і культурної політики Держави (епоха Просвітництва) та ідеологічний, просвітницький, науково-інформаційний заклад (радянський етап) до інформаційно-комунікативного, культурного, освітнього, наукового соціального інституту (сучасний етап розвитку бібліотек) [1].

На різних історичних етапах суспільного розвитку змінювалися форми і методи державного управління бібліотечною справою України:

- 1991–1994 рр. – кризовий стан який зумовлений нестабільністю та зменшенням фінансування, руйнацією бібліотечної інфраструктури та пошуком нових можливостей для підтримки життєдіяльності бібліотек;
- 1995–2005 рр. – активне запровадження нових інформаційних технологій, формування у правовому полі базових складових функціонування бібліотечних установ, створення багатоканальної системи фінансування;
- 2006–2012 рр. – створення нового соціокультурного образу бібліотеки, здатної ефективно забезпечувати сучасні потреби користувачів у бібліотечно – інформаційних послугах та продуктах на основі широкого використання новітніх інформаційних технологій [2].

Сучасні бібліотеки України були і залишаються єдиним безкоштовним джерелом одержання інформації, місцем самоосвіти, інтелектуального відпочинку, творчого розвитку. Всеохоплююча інформатизація суспільства відкрила перед бібліотеками великі можливості. Адаптуючись до сучасних викликів суспільства, бібліотеки активно використовують новий формат спілкування – віртуальний простір. Пріоритетом сучасних бібліотек стало забезпечення вільного та необмеженого доступу до інформації усіх категорій споживачів, комфортність послуг, які може надати бібліотека.

Бібліотеки є частиною національної інформаційної системи України, що забезпечує доступ до знань та інформації для всіх громадян, бере участь в соціальному, економічному й культурному розвитку своїх територій, підтримує культурну, етнічну, релігійну і мовну різноманітність, культурне самовизначення і самобутність. Завдяки своїй доступності бібліотечні установи мають стратегічну можливість удосконалювати якість і демократичні засади життя громадян, активізувати їх суспільне життя. Відповідно до мінімальних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 510 від 30.05.1997, обов'язковість функціонування бібліотеки закріплена у населених пунктах із кількістю жителів 500 і більше чоловік [3].

Враховуючи вищенаведене можна зробити висновок, що бібліотеки України виконують важливі соціальні й комунікаційні функції і є одним з базових елементів культурної, освітньої та інформаційної інфраструктури регіону, роблять вагомий внесок в соціально – економічний розвиток окремих територій та країни в цілому. Як соціальні інститути, бібліотеки різних типів, продовжують залишатися важливим компонентом системи масової комунікації, оскільки не лише забезпечують інформаційні потреби суспільства, а і використовують традиційні та інноваційні форми масової роботи, формують його ціннісні орієнтири. Бібліотеки України стали територією безпеки, психологічного комфорту.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Глуховецька Наталія Ігорівна. Дипломна робота координація діяльності бібліотечних установ міста. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/1340/1/Hlukhovetska.pdf> (дата звернення: 18.01.2022).
2. Історія України. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/history/35301/> (дата звернення: 18.01.2022).

---

3. Постанова від 30 травня 1997 р. N 510. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/510-97-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.01.2022).

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>